

Nr 582.

Av herr Östlund m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 192, med förslag till lag om ändring i lagen den 16 maj 1930 (nr 138) om arbetstidens begränsning, m. m.

I Kungl. Maj:ts prop. nr 192 föreslås bl. a., att allmänna arbetstidslagen den 16 maj 1930 utsträcker till att omfatta även flottningsarbete. Förslaget grundar sig på de resultat, som arbetstidsutredningen efter sina undersökningar har framlagt. Utredningens synpunkter och slutsatser i olika avseenden liksom åtskilliga remissinstansers invändningar mot en arbetstidslagstiftning för detta specialbetonade arbete stödja emellertid uppfattningen att en lagstiftning här icke har någon verklig mission att fylla.

Flottningsarbetets speciella karaktär har vitsordats av utredningen, och alla parter synas även vara överens om att en arbetstidslagstiftning icke inom överskådlig tid kan medverka till att nedbringa arbetstiden för flottningsarbetarna. Föreningen Skogsarbeten anför om detta i sitt yttrande bl. a.:

»Utredningen har efter granskning av de förhållanden, varunder flottningsarbetet bedrivs, konstaterat arbetets starkt särpräglade karaktär. Utredningen uttalar sålunda, att flottningsarbete i stor utsträckning är beroende av väder- och vindförhållanden ävensom att det knappast torde finnas något annat verksamhetsområde i vårt land, som kan jämföras med flottningsarbetet i detta hänseende.» Föreningen fortsätter: »Då utredningen gått att taga ställning till frågan om lagstiftning på ifrågavarande arbetsområde, har utredningen funnit angeläget framhålla, att man vid genomförande av en arbetstidsreglering för flottningsarbetare måste anpassa denna med hänsyn till rådande arbetsförhållanden. Det är nämligen icke möjligt att genom en lagstiftning omgestalta dessa i någon större utsträckning utan att riskera, att flottningsarbetet därigenom lider allvarligt avbräck. Skall en lagstiftning införas, måste denna avpassas så, att flottningsarbetets rationella bedrivande icke äventyras. Detta innebär, att man i varje fall under en mer eller mindre lång tid efter införandet av en lagstiftning måste medge förhållandevis långa arbetstider. Man kan under sådana förhållanden fråga sig, säger utredningen, om det över huvud taget är påkallat med en arbetstidslagstiftning för flottning.»

Sett mot bakgrunden av dels ändamålet med arbetstidslagstiftningen — att vara en skyddslagstiftning — och dels det nu citerade yttrandet synes

det föreliggande förslaget innebära, att man eftersträvar en lagstiftning även om där saknas förutsättningar att uppnå praktiska resultat i lagens anda. Denna lagstiftning kommer då endast att innebära att ett omfattande dispensförfarande blir nödvändigt, som icke bara pressar lagens tillämpning till det yttersta utan även kan komma att medföra att man tvingas gå utanför densamma.

Då psykologiska orsaker ha anförts som ett bärande motiv för att medtaga även flottningsarbete i den allmänna arbetstidslagen, synes man icke tillräckligt ha beaktat de följder som kunna uppstå genom att detta omständliga förfarande kan komma att medverka till skapandet av onödiga irriterationsmoment. Verkningarna av en arbetstidslagstiftning för flottningsarbetare kunna således i detta avseende befaras bli det rakt motsatta mot vad i förslaget förutsattes.

I den argumentering för en lagstiftning som återfinnes i propositionen hänvisas även till att arbetsgivarnas tekniska experter medgivit att ett tillämpande av lagen sådant det föreslagits i propositionen är möjligt. Ett sådant medgivande synes också ganska naturligt, då de tekniska experterna förutsatt att erforderlig arbetstid under alla förhållanden kommer att medgivas, vilket med hänsyn till arbetstidsutredningens ovan citerade yttrande synes liktydigt med att någon inskränkning av arbetstiden i stort sett näpneligen är att förvänta. De tekniska experterna ha emellertid icke uttalat att en lagstiftning här är önskvärd, utan ha framhållit, vilket framgår av utredningens betänkande s. 64, att de icke ansåge bärande motiv föreligga för en laglig reglering.

En generell lagstiftning för allt tidavlönat flottningsarbete kan således icke tillstyrkas, då förutsättningar som tidigare nämnts icke föreligga för en sådan. Däremot synas inga olägenheter behöva uppkomma, om man begränsar sig till sådant flottningsarbete som utföres vid skiljeställen. Arbetet utföres här kontinuerligt och i regel under längre perioder — ofta flera månader.

Med stöd av vad ovan anförts hemställes,

att riksdagen vid behandling av Kungl. Maj:ts proposition nr 192 angående flottningsarbetets infogande i den allmänna arbetstidslagen måtte besluta, att endast sådant flottningsarbete medtages, som utföres vid skiljeställen, samt

att vederbörande utskott måtte utarbeta härför erforderlig lagtext.

Stockholm den 25 april 1950.

Carl Östlund.

Brynolf Ståltin.

Märta Roman.